

Coraz bliżej rozstrzygnięcia pierwszych konkursów Narodowego Centrum Nauki

MAGDALENA DUER-WÓJCIK

W ramach pierwszych czterech konkursów na finansowanie projektów badawczych do NCN wpłynęło niemal 8000 wniosków. Najlepsze otrzymają środki z puli ponad 500 milionów złotych. Wyniki nie są jeszcze znane, ale już dziś można przedstawić pierwszą analizę statystyk tych konkursów.

Powołanie Narodowego Centrum Nauki to jeden z elementów modernizacji systemu finansowania polskiej nauki i dopasowania jego kształtu do standardów międzynarodowych. W ręce naukowców przekazano część kompetencji leżących wcześniej w gestii ministra nauki i szkolnictwa wyższego, czyli określanie kierunku rozwoju badań podstawowych, sposobu ich finansowania, priorytetowych dyscyplin naukowych oraz zadanie przeprowadzania konkursów i wyłaniania najlepszych projektów spośród złożonych wniosków.

Oficjalne otwarcie NCN miało miejsce na początku marca 2011. W ciągu tych kilku miesięcy Centrum przejęło od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego obsługę ponad 10 000 projektów badawczych. Rozpisało też pięć własnych konkursów. Do czterech z nich (konkurs ogólny, dla osób rozpoczynających karierę naukową nieposiadających stopnia doktora, dla osób rozpoczynających karierę naukową posiadających stopień doktora oraz na finansowanie projektów międzynarodowych niewspółfinansowa-

nych) nabór wniosków zakończył się 17 czerwca 2011 r. Wciąż otwarty jest nabór do konkursu dla doświadczonych naukowców.

Do udziału w pierwszych czterech konkursach NCN zakwalifikowano 7826 spośród 7890 wniosków złożonych w formie elektronicznej. Najwięcej propozycji projektów badawczych przedłożyły jednostki naukowe sektora publicznego oraz osoby fizyczne. W tej pierwszej kategorii o finansowanie ubiegają się najczęściej uczelnie i instytuty naukowe, czyli podmioty dysponujące tradycyjnie dużym zapleczem badawczym. Złożyły one niemal 68% (5306 z ogólnej liczby 7826) wszystkich wniosków otrzymanych przez NCN i zakwalifikowanych do udziału w konkursach. Najwięcej, bo aż 263 wnioski złożyli naukowcy z Uniwersytetu Jagiellońskiego wraz z Collegium Medicum, co stanowi w przybliżeniu 3,36% wszystkich rozpatrywanych propozycji. Z ramienia drugiego w kolejności Uniwersytetu Warszawskiego spłynęło 238 wniosków, zaś zajmujący trzecią pozycję naukowcy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu złożyli do NCN 215 wniosków. Pozostałe miejsca w pierwszej dziesiątce zajęły uniwersytety i uczelnie techniczne sektora publicznego z największych polskich ośrodków akademickich. Uczelnie publiczne ubiegają się łącznie o finansowanie niemal 4500 projektów na kwotę 1,48 miliarda złotych.

Nazwa jednostki	Liczba złożonych wniosków	% w stosunku do ogólnej liczby wniosków rozpatrywanych w ramach czterech konkursów NCN
1. Uniwersytet Jagielloński	263 (CM: 86)	3,36 (CM: 1,10)
2. Uniwersytet Warszawski	238	3,04
3. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	215	2,75
4. Akademia Górniczo-Hutnicza	213	2,72
5. Politechnika Łódzka	192	2,45
6. Politechnika Warszawska	161	2,06
7. Politechnika Śląska	147	1,88
8. Uniwersytet Łódzki	124	1,58
9. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	124 (CM w Bydgoszczy: 24)	1,58 (CM w Bydgoszczy: 0,31)
10. Politechnika Wrocławska	118	1,51
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski	118	1,51

NARODOWE CENTRUM NAUKI

► Po raz pierwszy w konkursach na finansowanie projektów badawczych wśród podmiotów, które mogą ubiegać się o środki znalazły się też osoby fizyczne. Łącznie NCN rozpatruje 1473 takie wnioski, które opiewają na niemal 250 milionów złotych. Statystycznie osoby fizyczne ubiegają się o sumy mniejsze niż pozostałe podmioty – niemal 19% wniosków opiewa na niecałe 10% wnioskowanych środków.

„W tej formie o finansowanie ubiegają się najczęściej doktoranci polskich uczelni, którzy nie są formalnie pracownikami szkół wyższych, ale chcą prowadzić badania, np. związane z ich rozprawą doktorską. Tę opcję wybierają również niezależni naukowcy, którzy nie są obecnie zatrudnieni w żadnym podmiocie uprawnionym do finansowania, ale mają dobry pomysł i chcą samodzielnie pozyskać środki na badania” – podkreśla Justyna Woźniakowska, zastępca dyrektora Narodowego Centrum Nauki.

Wnioski o finansowanie przygotowane przez jednostki naukowe sektora niepublicznego stanowią niecałe 12% (930 z ogólnej liczby 7826) wszystkich propozycji złożonych do NCN i zakwalifikowanych do udziału w konkursach. W tej kategorii o środki w wysokości niemal 40 milionów złotych wnioskują przedstawiciele instytutów badawczych, uczelni niepublicznych, muzeów oraz innych jednostek prowadzących badania naukowe, które nie są finansowane z budżetu państwa. Wśród uczelni prywatnych najwięcej propozycji złożyły Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie (ok. 0,58%), Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej (ok. 0,33%) oraz Akademia Leona Koźmińskiego (ok. 0,19%).

Najwięcej wniosków poprawnych pod względem formalnym wpłynęło do NCN w ramach konkursu ogólnego, czyli na finansowanie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury niezbędnej do realizacji tych projektów. Wśród 3691 projektów złożonych w tym konkursie przeważająca liczba, bo aż 3521 (ponad 95%) z nich, zostało przygotowanych przez jednostki naukowe. Pozostałe 5% przygotowały osoby fizyczne, centra

naukowe Polskiej Akademii Nauk, konsorcja i sieci naukowe, pozostałe instytucje i przedsiębiorcy. Drugim w kolejności konkursem cieszącym się największą popularnością był ten przeznaczony dla osób rozpoczynających karierę naukową nieposiadających stopnia doktora. W jego ramach do NCN wpłynęło 2408 wniosków. O finansowanie w tym konkursie najczęściej ubiegały się osoby fizyczne (1325 projektów, czyli ponad 55%) oraz jednostki naukowe (1041, czyli ponad 43%). W kolejnym konkursie, dla osób rozpoczynających karierę naukową posiadających stopień doktora, do NCN wpłynęło 1415 wniosków poprawnych pod względem formalnym, zaś o finansowanie projektów międzynarodowych niewspółfinansowanych ubiega się 312 projektów.

Analiza danych w odniesieniu do paneli dyscyplin wskazuje, że polscy naukowcy najczęściej ubiegają się o finansowanie w zakresie nauk ścisłych i technicznych. NCN rozpatruje 3343 takie wnioski. W ramach rekordowego panelu ST8 „Inżynieria procesów i produkcji” eksperci NCN oceniają aż 791 wniosków. Naukowcy prowadzący badania w zakresie nauk o życiu przygotowali ponad 2500 wniosków, zaś humaniści ubiegają się o środki dla niespełna 2000 projektów.

Polscy naukowcy wnioskowali o przyznanie ok. 2,5 miliarda złotych na badania podstawowe w ramach czterech konkursów Narodowego Centrum Nauki, do których nabór zakończył się 17 czerwca 2011 r. Na realizację najlepiej ocenionych projektów zostanie przeznaczonych łącznie ponad 500 milionów złotych.

Konkursy na finansowanie projektów badawczych są organizowane przez Narodowe Centrum Nauki cztery razy do roku. Ogłoszenie kolejnych edycji konkursów: ogólnego, dla osób rozpoczynających karierę naukową oraz nowego konkursu na finansowanie stypendiów doktorskich oraz staży podoktorskich planowane jest na jesień 2011 roku.

MAGDALENA DUER-WÓJCIK
Narodowe Centrum Nauki

Wydawnictwo
Polskiej
Akademii
Umiejętności

poleca ...

